

**UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH**

Codi ètic de la Universitat Politècnica de Catalunya

**Acord CG/2022/02, de 22 de febrer de 2022, del Consell
de Govern, pel qual s'aprova el Codi ètic i de bones
pràctiques de la Universitat Politècnica de Catalunya**

Comitè d'Ètica de la UPC

ÍNDEX

PREÀMBUL	3
TÍTOL I. Disposicions generals	4
Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació.....	4
TÍTOL II. Principis rectors	4
Article 2. Principis que regeixen el Codi ètic	4
TÍTOL III. Aplicació dels principis	6
Article 3. Òrgans col·legiats i càrrecs unipersonals. Govern i gestió.....	6
Article 4. Docència	7
Article 5. Recerca i Transferència	8
Article 6. Administració i serveis.....	8
Article 7. Comunitat universitària.....	9
Article 8. Implicacions per a la Universitat.....	9
TÍTOL IV. Sistema de seguiment i avaluació	10
Article 9. Canal de comunicació	10
Article 10. Comitè d'ètica	10
DISPOSICIÓ ADDICIONAL	11
Especificitat per raó de la matèria	11
DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA	11
DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA. Derogació normativa	11
DISPOSICIONS FINALS	11
Primera. Interpretació.....	11
Segona. Revisions i actualitzacions	11
Tercera. Entrada en vigor	11

PREÀMBUL

La Universitat Politècnica de Catalunya (en endavant, la UPC), com a institució capdavantera en la defensa del bon funcionament en els serveis públics que presta, va aprovar el 2011, mitjançant l'Acord núm. 106/2011, del Consell de Govern, el Codi ètic i de bones pràctiques del personal al servei de la Universitat Politècnica de Catalunya i del seu estudiantat. En aquell document es van definir un conjunt de valors i principis que servissin per inspirar i motivar les bones pràctiques del personal i l'estudiantat de la UPC en l'exercici de les seves activitats.

Seguint aquesta línia, el 2020 la UPC va crear el Comitè d'Ètica de la UPC (Acord CG/2020/02/17, d'1 d'abril de 2020, del Consell de Govern, pel qual s'aprova la creació del Comitè d'Ètica de la UPC i la definició de les seves funcions i organització). Entre les principals funcions del Comitè d'Ètica de la UPC hi ha redactar i actualitzar periòdicament el Codi ètic de la UPC.

L'actualització del Codi ètic té com a finalitat adaptar al context actual els principis que es deriven dels valors informadors de la UPC, recollits als seus Estatuts i que regeixen l'actuació de totes les persones que constitueixen la comunitat universitària. D'aquesta manera, la UPC vol reforçar el compromís que té amb la societat, consolidant un ensenyament de qualitat i una recerca i transferència capdavanteres, alineats amb els valors de la societat.

Com a institució d'un estat membre, la UPC basa els seus valors i principis en els de la Unió Europea (UE). L'article 2 del seu Tractat manifesta que la UE es fonamenta en els valors de respecte de la dignitat humana, llibertat, democràcia, igualtat, Estat de Dret i respecte dels drets humans, inclosos els drets de les persones pertanyents a minories. Aquests valors són comuns als Estats membres en una societat caracteritzada pel pluralisme, la no discriminació, la tolerància, la justícia, la solidaritat i la igualtat entre dones i homes.

El nou codi substitueix i deroga el vigent Codi ètic i de bones pràctiques del personal al servei de la Universitat Politècnica de Catalunya i del seu estudiantat, aprovat per l'Acord núm. 106/2011, del Consell de Govern.

Per tot això, s'aprova el Codi ètic de la Universitat Politècnica de Catalunya (en endavant, el Codi).

TÍTOL I. Disposicions generals

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

Aquest codi té per objecte fixar els principis que han de guiar la conducta de cadascuna de les persones que formen la comunitat universitària de la UPC —personal docent i investigador, personal d'administració i serveis i estudiantat— en el marc de totes les activitats que duen a terme en els seus àmbits d'actuació, així com la de tercers que hi participin en actuacions conjuntes. Aquests principis es fonamenten en uns valors, que la comunitat UPC comparteix, expressats als Estatuts de la UPC i que són actualitzats periòdicament: responsabilitat social, igualtat d'oportunitats, sostenibilitat, cooperació, solidaritat i tecnohumanisme.

TÍTOL II. Principis rectors

Article 2. Principis que regeixen el Codi ètic

El personal i l'estudiantat de la UPC, inclosos en l'àmbit d'aplicació del present codi, han d'observar en l'exercici de les funcions respectives els Estatuts de la UPC i la resta de l'ordenament jurídic, i, especialment, han de respectar i promoure al màxim els drets fonamentals i les llibertats públiques.

Les persones que formen la comunitat universitària han d'adequar les actuacions i activitats que duen a terme als principis següents:

- a) **Honestedat:** han d'evitar utilitzar en benefici personal els recursos, materials o intel·lectuals, de què disposen per raó del càrrec, la posició professional o la situació acadèmica. Han d'actuar amb honradesa.
- b) **Transparència:** han de donar a conèixer i facilitar la informació relativa a l'actuació i les obligacions a les quals està subjecte cada membre de la comunitat universitària. Han de proporcionar explicacions concretes i completes a les parts interessades sobre les decisions adoptades, sobre la base de dades o fets contrastables.
- c) **Integritat:** han de treballar per a la consecució de l'interès general de la comunitat universitària i de la societat, al marge de qualsevol influència o actuació inapropiada.
- d) **Tolerància:** han de respectar i valorar les opinions, ideologies i creences diverses. Han d'establir els mitjans per formular crítiques constructives i per exposar discrepàncies, en un marc de progrés institucional i cooperació mútua.
- e) **Igualtat:** han d'exercir un tracte no discriminatori envers les persones i les seves opinions. No han de discriminar per raó de naixement, ètnia, gènere, edat, estètica,

religió, ideologia, orientació sexual, identitat de gènere, expressió de gènere, condició social, diversitat funcional o qualsevol altra circumstància.

- f) **Equitat:** han de valorar les necessitats i circumstàncies de les persones i els col·lectius per aplicar la justícia de manera equilibrada i raonable.
- g) **Esperit crític:** han de promoure la crítica constructiva formulada amb una argumentació raonada i amb respecte.
- h) **Imparcialitat:** han d'adoptar decisions sobre la base de criteris objectius, sense biaixos, prejudicis ni tractaments diferenciats per raons no justificades.
- i) **Cultura de pau:** han de promoure valors, actituds i comportaments que rebutgin la violència, previnguin els conflictes i fomentin la pau.
- j) **Sostenibilitat:** en l'exercici de la pròpia activitat, han de tenir una actitud i han de dur a terme mesures que beneficiïn el desenvolupament humà i el progrés social, alhora que fan un ús racional i equilibrat dels recursos en el marc dels principis dels objectius del desenvolupament sostenible.
- k) **Responsabilitat:** han d'assumir honestament les conseqüències derivades de les actuacions que han dut a terme i retre'n comptes davant qui correspongui.
- l) **Confidencialitat:** han de tractar de manera confidencial tota la documentació i la informació a la qual hagin tingut accés i que no sigui pública.
- m) **Fiabilitat i independència:** han de fer prova de rigor científic i han d'actuar sense cap influència de persones o institucions que estiguin guiades per consideracions no científiques.
- n) **Conflicte d'interessos:** s'entén que hi ha un conflicte d'interessos quan es produeix una situació en què els interessos d'una o diverses persones, personals, professionals, financers o de qualsevol altra mena, interfereixen o es pot entendre que interfereixen en el compliment de les seves funcions. Per tant, les persones que formen la comunitat universitària s'han d'abstenir d'intervenir en un assumpte quan es donen les circumstàncies personals exposades. Ningú no pot, en cap supòsit, intervenir en assumptes en els quals concorre el deure legal d'abstenir-se.
- o) **Respecte:** han de tractar amb correcció totes les persones, escoltant-les amb atenció, emprant el llenguatge adequat en cada cas i evitant tot tipus de discriminació. Han de tenir una conducta apropiada i evitar qualsevol tipus de maltractament, assetjament o abús.

-
- p) **Cooperació:** han de col·laborar amb la resta de persones i institucions públiques amb respecte per afavorir la consecució dels objectius de la institució.
 - q) **Coherència:** han de mantenir una posició concordant entre les declaracions i les actuacions del dia a dia.
 - r) **Corresponsabilitat:** han d'acatar, complir i fer complir les normes i els reglaments que aproven els òrgans de govern i de representació de la Universitat, amb respecte a la legítima discrepància.
 - s) **Austeritat:** han d'administrar i utilitzar els recursos ajustant-se rigorosament a la legalitat pressupostària i, específicament, a les necessitats reals i a la disponibilitat de mitjans.
 - t) **Eficàcia:** han de dur a terme amb rigor l'activitat adequada per assolir els objectius que els corresponguin.
 - u) **Eficiència:** han de gestionar les activitats de les persones i els grups de treball de manera que s'optimitzin l'ús i el rendiment dels recursos disponibles.
 - v) **Seguretat**, en una doble vessant: 1. han de mostrar fermesa en el que fan i diuen, i 2. han d'exercir les funcions que tinguin encomanades dins d'un àmbit segur, evitant qualsevol situació que pugui comportar un risc innecessari a persones i coses, i fomentant la vigilància de la salut.

TÍTOL III. Aplicació dels principis

Article 3. Òrgans col·legiats i càrrecs unipersonals. Govern i gestió

- 3.1. L'exercici d'un càrrec en una institució pública com la UPC, ja sigui designat o elegit, i de caràcter consultiu, representatiu, de gestió o de govern, suposa una implicació més gran a l'hora de desenvolupar-ne les activitats, així com un grau més gran de corresponsabilitat amb la imatge de la institució i amb l'assoliment dels objectius. Per tant, l'exercici de les funcions institucionals i representatives s'ha de dur a terme amb la màxima exemplaritat i integritat com a criteris essencials.
- 3.2. Les persones que formen part d'òrgans col·legiats o que ocupen un càrrec unipersonal adquireixen el compromís de complir el present codi ètic. L'han de donar a conèixer a la resta de persones que pertanyen al seu àmbit de responsabilitat i influència, o que en depenen, i l'han de fer respectar.

- 3.3. En l'exercici de les seves funcions, els membres d'òrgans col·legiats i els càrrecs unipersonals han d'observar especialment el principi de transparència, respectant, en tot cas, el deure de confidencialitat de la informació reservada de què tinguin coneixement per raó del càrrec.
- 3.4. El càrrec s'ha d'exercir amb honestedat, integritat i eficiència, i les decisions que es prenguin han de ser coherents, motivades, equànimes i transparents, i han de respectar, a més, els principis d'igualtat i equitat de les persones i entre les persones. Les persones que exerceixen un càrrec han de promoure activament l'esperit crític i fomentar la coordinació interna, el respecte a les persones i la tolerància cap a les opinions discrepants. Han de complir amb eficàcia totes les tasques que tinguin encomanades en funció del càrrec i les que es derivin dels acords dels òrgans de govern de la Universitat. Han d'abstenir-se de prendre decisions que impliquin directament o indirectament un benefici il·legítim de les persones, de coartar la llibertat de cap persona mitjançant amenaces o intimidacions, i d'exercir cap mena d'abús de poder.
- 3.5. Les persones que ocupen càrrecs han de vetllar especialment per la consecució dels objectius de la institució i per afavorir-hi la convivència. Han d'assistir a les reunions dels òrgans de govern i representació de la UPC per als quals han estat elegits com a representants i participar-hi activament. Igualment, han d'observar escrupolosament les normatives aprovades pels òrgans de govern de la Universitat i les han de difondre entre la comunitat universitària. Han d'exercir el càrrec amb fermesa i defugint el tracte autoritari, mostrant-se receptives a tota mena de crítica legítima, i han de retre comptes de les seves actuacions seguint els procediments establerts. També han de procurar resoldre els conflictes personals que hi pugui haver o derivar-los als organismes de resolució de conflictes existents.

Article 4. Docència

- 4.1. En l'exercici de les seves funcions docents, el personal docent i investigador ha d'estar compromès amb el procés d'aprenentatge de l'estudiantat, proporcionant-li coneixements rigorosos i actualitzats, atenent-ne les inquietuds i resolent-ne els dubtes, motivant-lo i guiant-lo en la consecució dels objectius acadèmics. Ha de contribuir a difondre entre l'estudiantat el mètode científic i l'esperit crític. Així mateix ha de ser objectiu, equànim i imparcial en l'avaluació dels coneixements i les competències adquirides pels seus alumnes, i de les propostes científiques o els treballs acadèmics.
- 4.2. L'estudiantat, per assolir la seva formació i capacitació, ha d'aprofitar de manera eficient i responsable tots els recursos que la Universitat posa a la seva disposició, ja siguin materials o immaterials. Així doncs, no només ha d'esforçar-se per assolir el nivell

més alt de coneixements, sinó que també ha de tenir una consideració especial pel caràcter públic dels recursos que la societat inverteix en la seva formació. Ha de mantenir una actitud participativa en totes les activitats formatives, ha de facilitar la tasca del professorat i ha de participar activament en el processos d'avaluació del professorat. També ha de posar en valor el seu esforç personal en totes les actuacions, ha de provar la seva honradesa i integritat en els actes d'avaluació, i ha de promoure aquestes actituds entre els companys d'estudi. Ha de procurar participar en els òrgans de representació i de govern de la Universitat que li corresponguin.

- 4.3. El personal docent investigador i l'estudiantat, han de tenir en consideració que la formació no s'ha de limitar a transmetre i adquirir coneixements, habilitats i competències, sinó que també ha d'integrar els valors que es recullen en aquest codi ètic.

Article 5. Recerca i Transferència

- 5.1. En l'activitat de recerca i transferència, d'acord amb els principis i preceptes del Codi d'integritat de la recerca de la UPC, el personal investigador ha d'actuar amb rigor i observar el mètode científic com a font generadora de coneixement vàlid i fiable, basat en l'originalitat, la reproductibilitat i la fiabilitat dels resultats, i n'ha de procurar la publicació en els mitjans del seu àmbit de coneixement i retornar-ne els resultats a la societat. En les publicacions ha d'esmentar amb generositat i honestedat les institucions que els han fet possibles i les persones que han contribuït a l'obtenció dels resultats de la seva recerca.
- 5.2. El personal investigador amb experiència ha de participar en la formació del personal que està començant la seva trajectòria investigadora i cercar recursos per a fer-ho possible. El personal que s'inicia en la recerca ha de valorar els recursos i la formació rebuda de les institucions i persones que contribueixen en la seva recerca.
- 5.3. El personal investigador ha de contribuir a transmetre els principis ètics de la recerca responsable i els valors de respecte envers les persones, tots els éssers vius i l'entorn.
- 5.4. El personal investigador i l'estudiantat, a més d'observar el present codi ètic en el si de la comunitat universitària, han de tenir la voluntat i la capacitat de retornar a la societat no únicament coneixements tècnics, científics i artístics, sinó també valors que contribuiran a la millora de la societat i permetran transformar-la.

Article 6. Administració i serveis.

- 6.1. El personal d'administració i serveis ha d'administrar i gestionar els serveis bàsics i els

recursos amb responsabilitat, activitat imprescindible per a una prestació correcta del servei fonamental de la Universitat: la generació i la transmissió de coneixement.

6.2. El personal d'administració i serveis ha d'oferir l'assessorament i el suport necessaris als col·lectius que formen la comunitat universitària. Així mateix, ha de prestar l'ajut i el suport necessari als usuaris dels serveis universitaris.

6.3. El personal d'administració i serveis ha d'adreçar les demandes i els suggeriments als òrgans competents per a la seva resolució, d'acord amb els procediments establerts.

Article 7. Comunitat universitària

7.1. En l'activitat diària, les persones que formen part de la comunitat UPC han d'observar el present codi ètic i han de prestar l'ajut necessari perquè tota la comunitat l'adopti i l'apliqui. Els membres de la comunitat UPC han de comunicar els incompliments del Codi ètic que detectin als òrgans competents. La institució vetllarà per tal de protegir el denunciador en ordre a que la seva acció no li suposi cap perjudici.

7.2. Han de desenvolupar les competències pròpies amb respecte i tolerància envers totes les persones, cooperant amb la resta de personal de la institució per assolir els objectius que cada membre té definits estatutàriament. Han de posar una cura especial a tractar amb correcció la resta de persones de la institució i també les externes.

7.3. Han de vetllar perquè els recursos públics s'utilitzin amb austeritat i sostenibilitat.

7.4. Han d'implementar les decisions dels òrgans de govern amb coresponsabilitat i compromís vers la UPC, i amb diligència i eficàcia.

Article 8. Implicacions per a la Universitat

8.1. Com a universitat pública, la UPC ha de ser plenament responsable de fer el millor ús dels recursos que la societat i les administracions públiques posen al seu abast, i ha d'orientar la seva activitat de manera que la societat se senti satisfeta i informada de com es destinen. En particular, la UPC ha d'esmerçar els seus millors esforços per retornar-los a la societat en forma d'avenç científic, tecnològic, artístic i cultural, i formant professionals de primer nivell. Així mateix, ha de facilitar el desenvolupament permanent, personal i professional, de les persones que formen part de la comunitat universitària.

8.2. La Universitat ha d'oferir les condicions necessàries per fomentar les conductes de respecte als valors ètics i principis expressats en el seu codi ètic, perquè es puguin

desenvolupar amb la màxima facilitat.

TÍTOL IV. Sistema de seguiment i avaluació

Article 9. Canal de comunicació

9.1. La Universitat ha d'establir un canal de comunicació perquè qualsevol persona pugui manifestar qualsevol irregularitat, conducta inapropiada o incompliment normatiu detectats, i perquè aquestes manifestacions puguin ser adreçades a la instància oportuna.

Article 10. Comitè d'ètica

10.1. La Universitat disposa del Comitè d'Ètica, que s'encarrega, entre altres aspectes, d'assessorar sobre els aspectes ètics que són aplicables als diferents àmbits d'actuació de la Universitat, i avaluar-los.

10.2. Qualsevol membre de la comunitat universitària de la UPC té a la seva disposició el Comitè d'Ètica per formular qualsevol consulta sobre la interpretació del Codi d'ètica.

10.3. Totes les sol·licituds de consultes adreçades al Comitè d'Ètica han de seguir les instruccions i procediments establerts.

10.4. Els informes emesos pel Comitè d'Ètica no poden, en cap supòsit, contradir aquest codi.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

Especificitat per raó de la matèria

El Comitè d'Ètica ha de promoure, si escau, el desenvolupament de codis d'integritat o de bones pràctiques dels seus diferents àmbits d'actuació, així com qualsevol altre codi de conducta que, per raó de la matèria, s'hagi de desenvolupar en un document a banda.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Mentre el Comitè d'Ètica no s'organitzi d'acord amb els diferents àmbits d'aplicació del Codi ètic, l'actuació del Comitè d'Ètica es limitarà a l'àmbit d'aplicació del Codi d'integritat de la recerca de la Universitat.

El funcionament del Comitè d'Ètica es regularà a través d'un reglament.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA. Derogació normativa

Queda derogat el Codi ètic i de bones pràctiques del personal al servei de la Universitat Politècnica de Catalunya i del seu estudiantat, aprovat per l'Acord núm. 106/2011, del Consell de Govern.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Interpretació

La interpretació d'aquest codi ètic i de bones pràctiques correspon al Comitè d'Ètica de la Universitat Politècnica de Catalunya.

Segona. Revisions i actualitzacions

Aquest codi està subjecte a revisions i actualitzacions periòdiques, que s'han de dur a terme cada dos anys, excepte si es donen circumstàncies legislatives, socials, tecnològiques o d'altra mena que facin aconsellable fer-ne la revisió abans dels dos anys. Se'n pot fer la revisió abans del termini a petició d'un terç dels membres del Comitè d'Ètica.

Tercera. Entrada en vigor

Aquest codi entra en vigor l'endemà que l'hagi aprovat el Consell de Govern de la Universitat Politècnica de Catalunya.